INFORMATIEBLAD VOOR DE DIEPE WESTHOEK 50STE JAARGANG NR. 11 DECEMBER 2020 - 8900 IEPER - P708717
WORDT MAANDELIJKS GRATIS VERSPREID IN ROESBRUGGE - HARINGE - PROVEN - KROMBEKE - STAVELE - BEVEREN - WATOU - ABELE

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

De Yzerbode

Verantwoordelijke uitgever:
Drukkerij Schoonaert BV
Bergenstraat 1, 8972 Roesbrugge
tel. 057 30 03 79 - fax 057 30 09 80
info@drukkerijschoonaert.be
BE70 3850 0570 9525
JAARABONNEMENT: € 23,00

De Stavelse "garde-champêtre" of veldwachter. (5)

Richard Schoonaert
(1871-1956) - 85 jaar

Richard Schoonaert zag het levenslicht te Stavele op 24 maart 1871. Hij was de zoon van Amand en van Catharina Régina Gruwez. Hij trouwde op 18 juni 1907 te Roesbrugge met Célina Maria Cornelia Porreye (° Roesbrugge, 27/02/1880 - † Stavele, 27/02/1932), dochter van Séraphinus Ludovicus (° Roesbrugge, 13/11/1849 - † 12/03/1938) en Régina Amélia Syssau (° Watou, 31/10/1854 - † Roesbrugge, 04/07/1954).
Het gezin had drie kinderen:

1. Marcel
   (° Stavele, 23/04/1908 - † Roesbrugge, 31/01/1974).
2. Martha
   (° Stavele, 02/04/1910 - † Poperinge, 06/09/1991) en gehuwd met Alberic Bruneel (1901-1953).
3. Marcella (° Stavele, 02/10/1917 - † Poperinge, 10/05/1995).

Richard bekwam zijn definitieve benoeming als veldwachter op 30 september 1903.
In de periode 1900-1914 weken per jaar ongeveer dertig tot veertig gezinnen uit. De meeste verhuisden binnen West-Vlaanderen, meestal slechts enkele dorpen verder, anderen trokken naar een andere provincie. Een enkeling trok naar Frankrijk. De inwijkelingen kwamen ook voornamelijk uit de omliggende gemeenten, een enkeling kwam uit een andere provincie of uit Frankrijk. Kwaaddoeners hadden in de nacht van maandag 18 oktober 1908 op de hofstede van Petrus Butaye vier ruiten met kasseistenen verbrijzeld. Een vervelende zaak voor onze veldwachter.
In zijn periode tot 1909 bestond de militieverplichting of dienstplicht nog uit vrijwilligers en lotelingen. Iedereen die twintig werd, moest tegen een bepaalde datum op een alfabetische lijst ingeschreven worden, waarop een trekking volgde en enkele maanden later een inlijving. Er waren mogelijkheden van uitstel, vrijstelling en vervanging. Op 14 december 1909 ging de wet op de 'beperkte persoonlijke dienstplicht' in.

De herberg en slagerij "Au Boeuf Gras Boucherie et Estaminet" bij Justin Caenen (1862-1957) en Sidonie Léonie Wales (1861-1932). Vóór de lantaarn staat de veldwachter in gesprek met twee rijkswachters uit Roesbrugge.

Vanaf dan moest één zoon per gezin onder de wapens. Drie jaar later, op 30 augustus 1913, werd de algemene dienstplicht ingevoerd. Het archief bevat documentatie over de werking van de wervingsburelen, de inschrijvingen, weerspannigheid (zoals niet tijdig inschrijven), uitstel- en vrijstellingsdossiers, dossiers van vrijwilligers, vervangingen (voornamelijk door broers), verloven en beroepsprocedures allerhande.
Bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog vergden de oorlogsomstandigheden heel veel tijd en inspanning van Richard Schoonaert. Zijn opdrachten gingen niet alleen meer over het beschermen van landelijke eigendommen, oogsten en veldvruchten maar gedurende de Eerste Wereldoorlog moest hij instaan voor het bewaren van orde en vrede op de gemeente.
Hij werd de verbindingsbode tussen het gemeente- en het hogere bestuur. Veel diensten vielen buiten het normale werk en diensturen.
Zo moest hij ook zorgen voor logement van Franse officieren en voor de inkwartiering van militairen. Praktisch bij alle boeren waren soldaten ondergebracht in schuren en stallen waar ze op stro sliepen.
Maar dat was nog niet alles! Naarmate de Duitse troepen verder oprukten, stroomden steeds meer vluchtelingen toe. Tegen eind oktober 1914 waren er te Stavele al meer dan 700 vluchtelingen aangekomen. De meeste vluchtelingen kwamen uit de onmiddellijke omgeving, zoals Reninge, Zuidschote, Elverdinge, Boezinge, Noordschote, Merkem, Klerken maar er kwamen er nog uit vele gemeenten verderop. Uit Klerken alleen al verbleven meer dan 120 vluchtelingen te Stavele.
Voor een groot deel van deze vluchtelingen, velen met kinderen, werd mede door veldwachter Richard Schoonaert onderkomen gezocht bij landbouwers en gezinnen.
Een landbouwer uit Stavele, Camille Camerlynck, leverde al op 4 oktober 1914 een varken aan de gemeente als voeding voor de vluchtelingen.
In het archief van de gemeente zijn er rekeningen terug te vinden over de opvang van vluch-

Tegen eind oktober 1914 kwamen honderden vluchtelingen uit alle hoeken van West-Vlaanderen te Stavele toegestroomd, waaronder ook mijn grootmoeder, Madeleine Loonis uit Noordschote.

Aquarel van een Alfred Legall[14] van de herberg "De Vrede" op Stavele-hoekje bij Dèsiré Toussaint waar vluchtelingen verbleven uit Limburg. De soldaat Legall had een oogje op één van de meisjes die er verbleven.

telingen te Stavele. Voor het onderhouden van 75 vluchtelingen van Mechelen, Leuven, Halen en omstreken, gezonden door Veurne, betaalde de gemeente 529 franken op 22 oktober 1914. Daarbij werd Richard belast met het controleren van vreemdelingen, hun paspoorten, het registreren van hun aankomst en vertrek en het verdelen van voedselbonnen.

De vele vluchtelingen in het dorp zorgden voor een immens probleem. De legerleiding besefte dat deze situatie onhoudbaar werd. Ook het aantal geboorten steeg in Stavele met bijna vijftig procent. Door de overbevolking en de gebrekkige hygiëne braken er verschillende epidemieën uit. In 1915 stierven er 73 personen, waarvan 35 kinderen onder de tien jaar, drie en een halve keer zoveel als het gemiddelde van vóór de oorlog. Begin mei 1915 kwam een militaire provoost van het Belgische leger die te Roesbrugge verbleef, een zitdag houden te Stavele in de herberg "In de Vette Os" bij Justin Caenen.

Vanaf oktober 1914 tot aan de wapenstilstand op 11 november 1918 mocht niemand meer de gemeente verlaten tenzij zij in het bezit waren van een vrijgeleide brief (Laiser-passer). Zo'n vrijgeleide brief werd enkel uitgereikt aan een 6-tal personen. Dat waren mensen, praktisch allemaal voermannen, die goederen uit andere gemeenten of uit Frankrijk moesten gaan afhalen. Enkel de gemeentesecretaris Remi Decarne en de veldwachter Schoonaert waren ook in het bezit van dergelijk paspoort.

De legerleiding kwam tot het besef dat deze situatie onhoudbaar werd. Alle vluchtelingen die toen op Stavele verbleven, moesten er zich gaan aanmelden. Zij die niet konden aantonen of bewijzen dat ze als werkman of werkvrouw, knecht of meid, ergens in dienst waren of die niet bij familie inwoonden, kregen geen toelating nog langer te Stavele of in andere gemeenten in België te verblijven en moesten naar Frankrijk vertrekken in hiertoe speciaal ingelegde treinen die vertrokken van op de Waaienburg. Door deze maatregel zijn vele vluchtelingen uit Stavele vertrokken.

Daarmee viel een groot deel van de last van de schouders van de veldwachter. Drie jaar lang moest hij nog voedselbonnen blijven verdelen en bijhouden en de inkwartiering van onze eigen legereenheden, de aftochten van verschillende eenheden rapporteren en het nazien op de sluitingsuren van de herbergen. Maar daarop kneep hij soms een oogje dicht, daar hij zelf graag op café was om er te biljarten en te vogelpikken en om tussen de mensen te zijn. Er was tevens een goede band tussen hem en burgemeester Jules Lelieur.

Pas na de Eerste Wereldoorlog in 1919 werd het kiesstelsel van 1893 ingevoerd dat bepaalde dat mannen vanaf 25 jaar die in het bezit waren van bekwaamheidsattesten en een zekere belasting betaalden het recht kregen op één of twee bijkomende stemmen. Dat kiesstelsel werd vervangen door het enkelvoudig stemrecht voor mannen vanaf 21 jaar. Eén inwoner, één stem. Vrouwen hadden toen nog geen stemrecht.

In 1921 werd de jaarwedde van de veldwachter vastgesteld op 3.000 fr.

In de zitting van 25 november 1928 deed burgemeester Jérôme Pil een politiereglement stemmen op de landbouwwegen waarin bepaald werd wat het hoogst toegelaten te vervoeren gewicht bedroeg:

- 3.000 kg voor vierwielvoertuigen met tenminste 11 cm breed beslag.
- 2.500 kg voor vierwielvoertuigen met minder dan 11 cm breed beslag.
- 1.500 kg voor voertuigen met 3 wielen.

Dit politiereglement werd door de Bestendige Deputatie goedgekeurd op 7 december 1928. Van veldwachter Schoonaert is het alom geweten dat hij nooit één proces-verbaal heeft geschreven. Iedereen in het dorp als op den buiten kende veldwachter Richard Schoonaert. Richard was geen schrijver. Niet straffen, maar helpen, dat was zijn devies. Hij vermeed ten stelligste zijn dorpsgenoten te bekeuren.

Richard Schoonaert heeft in zijn periode als veldwachter de volgende pastoors en onderpastoors weten aanstellen, vertrekken en overlijden:

Bij zijn aanstelling als veldwachter in 1903 was Julianus Ludovicus Joannes Baptiste Nevejan de dienstdoende pastoor in Stavele en Lodewijk Maria Prosper Morel onderpastoor. Over het overlijden van pastoor Nevejan lezen we in het dagboek van Remi Decarne: *"Plechtigheid berechting van Eerw. Heer Pastoor Nevejan den Vrijdag 12 juli 1912 om 7 uur s'avonds door de pastoor van Beveren-Yzer. Fakkel en lichtdragers vergezelden het H. Sacrament. Eerw. Heer Pastoor Nevejan is gestorven de 24 juli 1912 en plechtig begraven op 27 juli vooraan Calvarieberg voor de kerk".* Hij werd opgevolgd door pastoor Benédictus Désidérius Vermeersch, geboren te Ploegsteert op 6 augustus 1879. Pastoor Vermeersch werd benoemd te Stavele op 18 augustus 1912. Voordien was hij onderpastoor te Proven, Waasten en Rumbeke. Pastoor te Oeselgem en Assebroek. Hij verliet Stavele op 28 augustus 1925 en overleed enkele jaren later te Kortrijk op 15 februari 1928. Joseph Joye, geboren te Pittem op 17 juli 1872, werd op 4 september 1925 aangesteld als pastoor. Op 9 mei 1933 verliet hij Stavele en vertrok naar

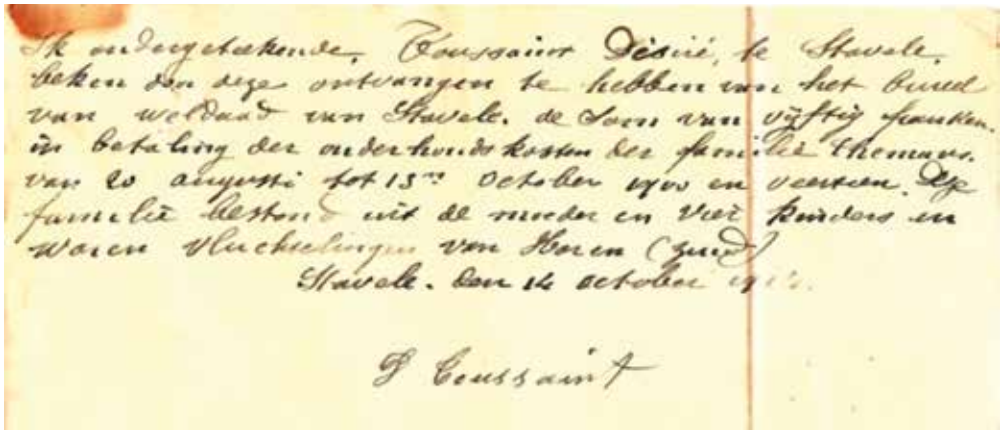

Ik ondergetekende, Toussaint Désiré te Stavele, beken voor deze ontvangen te hebben van het bureel van weldaad van Stavele de som van vijftig franken in betaling der onderhoudskosten der familie Theuws van 20 augustus tot 13 oktober 1900 en veertien. Deze familie bestond uit de moeder en vier kinderen en waren vluchtelingen van Haren.

Heestert waar hij pastoor werd benoemd op 10 mei 1933. Daar nam hij ontslag op 13 juli 1948 en trok zich terug in het rustoord te Handzame waar hij overleed op 10 oktober 1961. De laatste inhuldiging van een pastoor die Richard als veldwachter heeft meegemaakt was die van Richard Rouseré op 4 juni 1933. Richard Rouseré, geboren op 4 maart 1882 te Westouter, was de zoon van Benédictus Ludovicus, (1843-1907) burgemeester van Westouter en Sophie Mélanie Boeraeve (1846-1907). De laatste onderpastoor die Richard als veldwachter Stavele heeft weten verlaten was Lodewijk Maria Prosper Morel. Lodewijk Morel was bijna 29 jaar onderpastoor te Stavele en verliet de parochie op 3 april 1929. Daarna werd er geen onderpastoor meer benoemd. Lodewijk Morel werd daarna pastoor benoemd te Kaster op 10 april 1929. In 1945 ging hij op rust en nam zijn intrek in het rustoord van de H. Vincentius te Kachtem waar hij overleed op 16 januari 1957.

Richard heeft in zijn periode als veldwachter de volgende burgemeesters gehad:
Zoals wij hebben kunnen lezen werd Richard in 1903 als veldwachter door Jules Lelieur aangesteld. Richard heeft ook afscheid kunnen nemen van zijn burgemeester Jules Benédictus Lelieur (1851-1931) na zijn ontslag op 6 januari 1927. Daarna heeft Richard op 18 februari 1927 de benoeming van Jérôme Pil (1876-1937) als burgemeester meebeleefd. Ook Richard legde eind maart 1936 zijn ambt als veldwachter op 65-jarige leeftijd neer. De familie Schoonaert had meer dan 200 jaar de gemeente Stavele bewaakt en gediend. Hij overleed op 4 januari 1956, op 85-jarige leeftijd in zijn woning in de Krombekestraat 81 te Stavele.

Marcel Schoonaert
Zijn zoon Marcel ging na de lagere school in Stavele werken als leerjongen in de drukkerij van de gebroeders De Carne. Vier jaar later ging hij in dienst bij de uitgever en drukker Camiel Achiel Geerardyn[13] (°Noordschote 1894-1969) in de boekdrukkerij "Excelsior" in de Zandstraat, 13 te Sint Andries-Brugge waar hij vele nieuwe technieken leerde. Nadien volbracht Marcel zijn legerdienst in het "Krijgskaartkundig Instituut", sedert 1976 het "Nationaal Geografisch Instituut", gelegen in de tuin van de Abdij van Ter Kameren, Brussel waar hij met ongewone drukprocedés kon kennis maken. Marcel huwde met Godelieve Wullus (1907-1976) en installeerde zich in augustus 1931 als zelfstandig drukker in de wagenmakerij van zijn schoonouders, Hector Ludovicus Wullus (1871-1936) en Léontine Eugènie Sweertvaegher (1873-1944) in de Krombekestraat te Roesbrugge. In 1934 verhuisde hij naar de Bergenstraat 22, tussen de twee bruggen.

Vervolgt.

Robert Toussaint

Voetnoten:

13. Camiel Achiel was de broer van Gaston Geerardyn (1900-1990), landbouwer in de Sint-Omaarstraat 3 te Beveren aan de IJzer.
14. Alfred Legall (°1889) een Franse soldaat uit Cancale, Ille et Vilaine (Bretagne).

ilse Retouches
Aanpassen en herstellen van kledij
Maken van gordijnen

Openingsuren
Maandag: 13.30 - 18.00 u.
Dinsdag: 9.00 - 12.00 u. & 13.30 - 18.00 u.
Woensdag: 9.00 - 12.00 u.
Donderdag: 9.00 - 12.00 u. & 13.30 - 18.00 u.
Vrijdag: 9.00 - 12.00 u. & 13.30 - 16.00 u.
Zaterdag: 9.00 - 12.00 u.

Ilse Warmoes
Dodemanstraat 2, 8978 Abele-Watou
Tel. 057 38 82 75 - Gsm 0475 46 57 96
ilse.warmoes@telenet.be

't Zeugekot
Een belevenis op het platteland
Bezoek- en zorgboerderij
Feestzaal te huur
Vakantiewoning
Hoeveslagerij
Workshops
Sint-Omaarsstraat 4
8691 Beveren aan de IJzer
0478 37 64 36
www.zeugekot.be

Ruime keuze aan geboortekaartjes en huwelijksdrukwerk
Drukkerij SCHOONAERT

Algemene schilderwerken, wand- en vloerbekleding
Gordijnen en overgordijnen UNLAND®
Gratis opmeten en plaatsen
Glas in loodramen, brandschilderen, restauratie
Decoratie & Kunstglazenier
J. LAHOUTTE
Blekerijweg 100 - 8972 PROVEN - Tel. 057 38 88 59

Beste klanten,

De lockdown houdt ons land nog steeds in zijn greep.
Om ook tijdens de feestdagen 't Rozenhof in uw gezellig "kot" te kunnen halen, hebben wij gezorgd voor een afhaalmenu voor zowel kerst als oudejaar!!!
Er kunnen ook een aantal losse gerechten besteld worden (à la carte)!

- Alle MENU'S worden verpakt per 2, 3 of 4 personen.
- Betaling gebeurt ter plaatse bij afhaling: cash of bancontact.
  Ook kadobonnen kunnen gebruikt worden om te betalen voor de afhaalgerechten.
- KADOTIP voor onder de kerstboom: KADOBON (afhalen na telefonisch contacteren)

AFHAALMOMENTEN: 24/12 en 31/12: tussen 15.00 en 17.00 u. 25/12 en 1/1: tussen 9.30 en 11.30 u.

Kerstmenu 24- 25 december
(per 2-3-4 personen)

Koud voorgerecht:
huisgemaakte visterrine
van zalm en gerookte makreel,
kruidenslaatje met pijnboompitten
of
Warm voorgerecht:
grietbotfilet, bouillabaissesaus

Kalfstournedos, sjalottensaus
gratin van wintergroenten,
gebakken krieltjes of kroketten

Chocoladecreatie "Jingle Bells"

€ 40 p.p.

A la carte (24- 25 december)

Koude voorgerechten

- Huisgemaakte visterrine van zalm en gerookte makreel / kruidenslaatje met pijnboompitten € 14
- Onze huisgerookte zalm en zijn garnituur € 12
- Halve kreeft in schoonzicht met cocktail € 19

Warme voorgerechten

- Grietbotfilet, bouillabaissesaus € 14
- Halve kreeft met kruidenboter € 19

Hoofdgerechten

- Kalfstournedos, sjalottensaus, gratin van wintergroenten € 20
- Stoofpotje van varkenswangen, wintergroenten € 16,50
- Grietbotfilet, bouillabaissesaus, fijne groenten € 21
- Hele kreeft met kruidenboter en pasta € 38

Telkens keuze tussen puree, gebakken krieltjes en verse kroketten

Dessert

- Chocoladecreatie "Jingle Bells" € 7
- Huisgemaakte picon maison per liter € 18 per liter
- Fles huiswijn wit, rosé, rood € 12 per fles

A la carte (31/12 – 1/1 december)

Koude voorgerechten

- Vitello tonato, rosé gebakken kalfsvlees met tonijncrème €14
- Onze huisgerookte zalm en zijn garnituur € 12
- Halve kreeft in schoonzicht met cocktail € 19

Warme voorgerechten

- Zalmmootje, gegrild op houtvuur, preisnippers, sausje van Tierenteynmosterd €14
- Halve kreeft met kruidenboter € 19

Hoofdgerechten

- Gemarineerd varkenshaasje, licht romige champignonsaus, groentepallet € 20
- Hertenkalffilet, lichte roomsaus, groentepallet € 24
- Zalmmootje, gegrild op houtvuur, prei, sausje van Tierenteynmosterd € 21
- Hele kreeft met kruidenboter en pasta € 38

Telkens keuze tussen puree, gebakken krieltjes en verse kroketten

Dessert

- Chocoladebol met crème brûlée € 7
- Huisgemaakte picon maison per liter € 18 per liter
- Fles huiswijn wit, rosé, rood € 12 per fles

Menu Oud/Nieuw 31 december - 1 januari
(per 2-3-4 personen)

Koud voorgerecht:
vitello tonato, rosé gebakken kalfsvlees met tonijncrème
of
Warm voorgerecht:
zalmmootje gegrild op houtvuur, preisnippers,
sausje van Tierenteynmosterd

Gemarineerd varkenshaasje, licht romige champignonsaus,
groentepallet, gebakken krieltjes of kroketten

Chocoladebol met crème brûlée

€ 40 p.p.

Obterrestraat 73 • 8972 Proven • Tel. 057 300 335 • reservatie gewenst • www.rozenhof-proven.be

… 40 jaar terug in de tijd

Proven beleefde in december 1980 een moment van sportieve euforie. Maar jammer genoeg was dat moment niet echt van lange duur, want het stukje wielergeschiedenis dat toen geschreven werd, bleek al snel de voorbode voor een donkere bladzijde in het dorpsverleden.

De eerste officiële aankondiging kwam er eigenlijk al op 24 oktober 1980. Want die avond werd in café De Tramstatie de kersverse wielerclub De Generalispurters voorgesteld. De club was dan al enkele maanden actief in het jeugdcircuit, maar trad in oktober voor het eerst officieel en met een pak grootse plannen naar buiten. Initiatiefnemers waren ene Willy Verhaeghe, inspecteur van de verzekeringsmaatschappij Generali en Frans Notredame, voorzitter van TSC Proven en patron van De Tramstatie. Verhaeghe, die met Generali de grote sponsor binnenbracht, zag het tijdens de voorstelling erg groots. Hij had het onder meer over een internationale oefenstage en de organisatie van verschillende koersen in Proven. Twee maanden later riep de piepjonge wielerclub de pers en de fine fleur van de Belgische Wielerbond opnieuw bijeen voor nog meer nieuws. Vooral de aankondiging van een eigen profteam deed heel wat monden openvallen. De contracten met de West-Vlaamse wielerprofs Roger Verschaeve, Eddy Cael, Dany Ameloot en Eric Jacques waren toen al getekend en de onderhandelingen met Ronny Van Marcke, op dat moment de regelmatigste renner van ons land, liepen nog. Bovendien was al een datum voor een oefenkamp in Italië vastgelegd en werden de ambities voor het eerste officiële wielerseizoen van de club duidelijk geformuleerd. De Generalispurters wilden een begrip en een voorbeeld in onze provincie worden en het ongebreidelde enthousiasme van Verhaeghe stak heel wat Provense sportliefhebbers aan. Eind januari 1981 klonk het voor de start van het nieuwe wielerseizoen tijdens een copieus persmoment in de Hostellerie Mont Kemmel nog straffer. Proven zou binnen het jaar een volwaardige profploeg uitbouwen en… er werd voor 1983 gemikt op een ritaankomst van de Ronde van Frankrijk te Proven met daarbij nog een tourtijdrit Proven-Zillebeke als extra. En er werd zelfs hardop van een wielerpiste in Proven gedroomd. De stad en de BWB beloofden daarvoor alvast alle steun. Ondertussen was al een bescheiden tweede profploeg opgestart. Bij Minerve-Heny kregen Jean-Louis Baugnies, Luc Debruyne, Eddy Furnière en de Italiaan Mario Mariotti een contract en de belofte om bij goed presteren het jaar daarna een plek te krijgen in de grotere nog op te richten profploeg. Maar al dat sportieve enthousiasme sloeg snel om als mecenas Verschaeve bij de echte start van het

Willy Verhaeghe en Frans Notredame presenteren fier hun eerste profs. Het zijn Eric Jacques, Eddy Cael, Danny Ameloot en Roger Verschaeve.

Groepsfoto van het jeugdteam bij de Generalispurters met links Willy Verhaeghe

wielerseizoen in april 1981 plots met de noorderzon verdween. Het beloofde sponsorgeld bleek ook zoek en enkele gekende profrenners, waaronder Eric Leman en Michel Pollentier, beschuldigden Verhaeghe van oplichting en dienden klacht in. Al snel werd duidelijk dat de 'grote wielermecenas' in Proven een grote en dure luchtbel had gecreëerd. Hij werd enkele maanden later in Oostenrijk aangehouden en later veroordeeld voor oplichterij.
Ondertussen probeerde het bestuur van de Provense wielerclub om het hoofd boven water te houden en de gedane beloften na te komen. De aangesloten wielrenners konden het seizoen binnen de club uitdoen. In oktober 1981 werd in Proven zelfs een profkoers georganiseerd met Dirk Baert, toen nationaal kampioen achtervolging, als winnaar, en met Crack-meubels werd zelfs een nieuwe grote sponsor binnengehaald om de wielerclub in leven te houden. Maar die aanpak bleek uiteindelijk ook moeilijk houdbaar, en begin 1982 stierf Wielerclub Proven een stille dood.

In Beveren-IJzer vierden meester Jos Catteeuw en Julia Ampe hun gouden huwelijksjubileum. Zij kregen bezoek van burgemeester Feys en de schepenen Boedts, Dezeure en Louagie.

In Poperinge kregen André De Prêtre en Gerard Degraeve de trofee voor sportverdienste. Zij staan hier vóór vlnr Henri d'Udekem d'Acoz, Jean Beugnies, Jacques Talon, Joël Berquin, Luc Louwagie en Blosoconsulent Georges De Beck.

10 jaar vroeger: december 1970

De rijkswacht van de kazerne Watou had in december 1970 handenvol werk met… varkens. De Franse landbouwers voerden in die weken aan de grens koppig actie tegen de invoer van Vlaamse varkens in hun land. Er waren niet alleen blokkades op de grensovergangen maar

In Krombeke werd André Meulenaere door het bestuur van de plaatselijke ACV-afdeling gemedailleerd. Echtgenote Martha Monkerhey mocht meefeesten, en we herkennen ook voorzitter Michel Vanhoucke, meester Jos Marchand, Antoon Depover, Jozef Verstraete, Paul Rebry, Guido Breyne, Guido Berten en Frans Vanthournout.

Het Sint-Ceciliakoor van Stavele gaf samen met het strijkkwartet van het conservatorium van Brussel een gesmaakt concert. Dirigent was de plaatselijk rijzende ster Luc Bartholomeus, die ondertussen als musicus al serieus naam maakte.

bovendien stuurden ze biggen de grens over 'op zoek naar een beter leven'. Volgens de boze Fransen kregen de Vlaamse varkenstelers te veel subsidies en konden ze daarom hun varkens goedkoop uitvoeren. In de jaren die volgden kreeg die strijd trouwens nog meer dan één krulstaartje.

20 jaar vroeger: december 1960

10 jaar vroeger had de rijkswachtbrigade van Watou al eens serieus orde op zaken gesteld. De gendarmes slaagden er die decembermaand van 1960 immers in om na vernuftig speurwerk en enkele hinderlagen een Franse bende op te pakken.

In de zestiger jaren was er bijna alk weekend feest in 't Hommelhof. De vele bals met op de affiche dikwijls 'gekende vedetten' uit Vlaanderen of Frankrijk lokten heel wat volk. Maar er werd in de plaatselijke kranten aan beide kanten van De Schreve dan ook heel wat reclame gemaakt.

De Fransen – hoofdzakelijk jongeren uit de grensdorpen aan de andere kant van de Schreve – kwamen tijdens de weekends naar Watou afgezakt en lieten elke keer een spoor van vernieling achter. Watou en dan vooral 'dancing' 't Hommelhof was in die tijd erg gekend in uitgaansmiddens maar ook voor nachtelijke onrust en vechtpartijen met dan vooral Franse jongeren in de hoofdrol.
De bende van eind 1960 werd in de media van toen omschreven als een 'nozem- en autoschuimerbende', roofde uit auto's of beschadigde gewoon voor de lol wagens en woningen.

De rijkswacht van Watou kon uiteindelijk 14 bendeleden op heterdaad betrappen en zij werden later door de rechtbank van Steenvoorde berecht.

Stef Ryon

Bronnen:
- Fonds Het Wekelijks Nieuws, Stadsarchief Poperinge
- Historische Kranten en foto's op www.westhoekverbeeldt.be

In Krombeke vierden Medard Viaene en Maria Verbrigghe hun gouden huwelijksverjaardag. Zij kregen bezoek van schepen Henri d'Udekem d'Acoz, secretaris Willy Devos en pastoor Maes.

JANUARI				
53	1	2	3	4
	4	11	18	25
	5	12	19	26
	6	13	20	27
	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	31

FEBRUARI			
5	6	7	8
1	8	15	22
2	9	16	23
3	10	17	24
4	11	18	25
5	12	19	26
6	13	20	27
7	14	21	28

MAART				
9	10	11	12	13
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	31
4	11	18	25	
5	12	19	26	
6	13	20	27	
7	14	21	28	

APRIL				
13	14	15	16	17
	5	12	19	26
	6	13	20	27
	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	
4	11	18	25	

MEI					
17	18	19	20	21	22
	3	10	17	24	31
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	
2	9	16	23	30	

JUNI				
22	23	24	25	26
	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	
4	11	18	25	
5	12	19	26	
6	13	20	27	

2021

BRANDWEER ZUID IJZER

De vriendenkring van brandweer Zuid-IJzer wil u graag deze minikalender aanbieden met enkele sfeerbeelden van onze brandweerpost.

U kan de vriendenkring van onze brandweerpost vrijblijvend steunen
op rekeningnummer BE29 8538 6942 3964

Meer info over de alternatieve kalender kan je vinden in de IJzerbode van december 2020.

Bijlage aan De IJzerbode - december 2020

JULI				
26	27	28	29	30
	5	12	19	26
	6	13	20	27
	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	31
4	11	18	25	

AUGUSTUS					
30	31	32	33	34	35
	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	31
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	
1	8	15	22	29	

SEPTEMBER				
35	36	37	38	39
	6	13	20	27
	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	
4	11	18	25	
5	12	19	26	

OKTOBER				
39	40	41	42	43
	4	11	18	25
	5	12	19	26
	6	13	20	27
	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	31

NOVEMBER				
44	45	46	47	48
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	
4	11	18	25	
5	12	19	26	
6	13	20	27	
7	14	21	28	

DECEMBER				
48	49	50	51	52
	6	13	20	27
	7	14	21	28
1	8	15	22	29
2	9	16	23	30
3	10	17	24	31
4	11	18	25	
5	12	19	26	

2021

BRANDWEER ZUID IJZER

De vriendenkring van brandweer Zuid-IJzer wil u graag deze minikalender aanbieden met enkele sfeerbeelden van onze brandweerpost.

U kan de vriendenkring van onze brandweerpost vrijblijvend steunen
op rekeningnummer BE29 8538 6942 3964

Meer info over de alternatieve kalender kan je vinden in de IJzerbode van december 2020.

NEW CITROËN C3

MET 97 PERSONALISATIEMOGELIJKHEDEN

CITROËN ADVANCED COMFORT

Navigatie met realtime verkeersinfo
Noodrem met voetgangersdetectie
12 rijhulpsystemen

Vanaf
9.990 €

BECAUSE LIFE IS MORE BEAUTIFUL IN COLOUR

Voor een exclusieve afspraak in de beste omstandigheden, gelieve u in te schrijven via telefoon op 057/20 46 06 of op citroen.be/exclusieve-afspraak

NEW C3
4,2 – 6,8 L/100 KM 111 – 154 G CO_2/KM (WLTP)

GEEF VOORRANG AAN VEILIGHEID. citroen.be

INSPIRED BY YOU

Citroën verkiest Total. Milieu-informatie (KB 19/03/2004) : citroen.be. Contacteer uw verkooppunt voor alle informatie over de fiscaliteit van uw voertuig. (1) Prijs incl. btw op 01/10/2020, van de NEW CITROËN C3 Start 1.2 PureTech 83 pk verminderd met alle kortingen alsook de voorwaardelijke EcoTech premie. Aanbiedingen onder voorwaarden geldig van 01/10 tot 31/10/2020 in de deelnemende CITROËN verkooppunten en voorbehouden aan particulieren. Meer info bij ons.

CITROËN

DEFEVER

Dehemlaan 18 • 8900 IEPER
T 057 20 46 06
www.citroen-defever.be

Beste gasten,

Ook dit jaar staat wij klaar om te helpen een mooi en makkelijk feestdiner voor jouw bubbel op tafel te toveren.
Dit menu is geldig van 24 december tot en met 3 januari:

HAPJES
Wilde zalm "gravad lax" | zure room | gepekelde groenten
Zwaardvis | oosterse marinade | hummus
Oester "Utah Beach" natuur | opengedaan
Ganzenlever | peperkoek | ananas

•

KOUD VOORGERECHT
Tartaar van zeebaars | aardpeer
hazelnoten | kruidenmayonaise

•

WARM VOORGERECHT
Halve kreeft | zuiderse groenten | kokos & curry

•

Royal Belgian Caviar 15 g | geplette aardappel | zure room
(supplement € 29 p.p.)

•

HOOFDGERECHT
Hertenkalffilet | bospaddenstoelen | knolseldercreme
gratin | cognacsaus

•

NAGERECHT
Doyenné peer | Baileys | melkchocolade
gekarameliseerde noten

Voor dit menu vragen wij € 65 per persoon, alles makkelijk op te warmen en te serveren

Losse producten:

• Tafelbroodjes St.-Bernardus & smout	€ 2,5 | 3 stuk
• Kaasbord met notenbrood en chutneys	€ 12 | 6 kazen
• Royal Belgian caviar "Gold Label"	€ 39 | 30 gr
• Jamón de Iberico 100% Bellota	€ 20 | 100 gr
• Rundsconsommé | groentjes	€ 8 | p.p.

Bestellen: via webshop | info@pegasusrestaurant.be | 0475 94 31 27
vóór 21/12 kerstdiner, vóór 28/12 oudejaarsdiner
voor andere dagen, onderling af te spreken
gelieve tijdig te bestellen aub

Ophalen: Guido Gezellestraat 7, 8970 Poperinge
24/12 tussen 13 en 17 u., 31/12 tussen 13 en 17 u.

Thuislevering: € 9 per levering

Betalen: kan cash | BC | visa | faktuur
overschrijving via webshop

RESTAURANT PEGASUS

Publiciteit voor de streek ?

De IJzerbode wordt in meer dan 3000 huisgezinnen verspreid.

Inlichtingen: 057 30 03 79

Boomonderhoud
Bottelier Joris

Snoeien & vellen van bomen
Onderhoud & opruiming van bos
Verhakselen van bomen en takken
Bouwklaar maken van terreinen

Specialiteit :
Uitfrezen van boomwortels

Oude Provenstraat 53 - 8978 Watou
057 36 67 68 - 0473 94 51 54
www.boomonderhoud-bottelier.be

DAKWERKEN

MASSON VERHYSER

NIEUWBOUW EN RENOVATIE

DAKPANNEN - DAKCONSTRUCTIES - ZINKWERKEN
ROOFING - EPDM - LEIEN - ISOLEREN - HERSTELLINGEN

Winnezelestraat 55 - 8978 WATOU - Gsm 0478 74 47 09

Au
Petit Jardin
Wim Indevuyst

TUINCENTER
AU PETIT JARDIN BVBA

Wim Indevuyst
Couthoflaan 32
8972 PROVEN
Tel. 057 33 39 63
E-mail: info@aupetitjardin.be
www.aupetitjardin.be

dinsdag tot zaterdag open van 8.30 tot 12.00 u. en van 13.00 tot 18.30 u.
zondag open van 9.00 tot 12.00 u. • gesloten op maandag

KERSTPERIODE:

vrij.	25 dec.	gesloten
zat.	26 dec.	9 - 12 u.
zon.	27 dec.	9 - 12 u.
vrij.	1 jan.	gesloten
zat.	2 jan.	gesloten
zon.	3 jan.	9 - 12 u.

VOOR DE EINDEJAARSPERIODE:

- ☞ kerstdecoratie, tafelstukken, kerststerren, vele soorten orchideeën
- ☞ snijbloemen en kerstgroen
- ☞ grote keuze violen, winterheide, Gaultheria, …
  alles om uw winterbloembakken te vullen
- ☞ Geschenktip: een snijbloemabonnement of een cadeaubon
- ☞ Betaling met ecocheques mogelijk

Kom gerust langs, het team van Au Petit Jardin staat steeds tot uw dienst !

De Beste wensen !

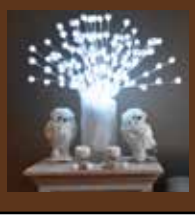

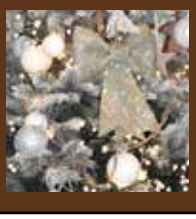

Extra verwennerij: een cadeaubon van

septem CAELO

Weggevoerdenstraat 51, 8972 ROESBRUGGE
Tel. 057 30 11 41 - Gsm 0476 40 63 01
www.inseptemcaelo.be
Enkel telefonisch reserveren

Vriendenkring brandweer Zuid-IJzer 2020, een jaar om nooit te vergeten!

Een schrikkeljaar, de eerste commerciële ruimtevlucht, een nieuwe president voor de VS, het Verenigd Koninkrijk stapt uit de Europese Unie, de Vlaamse wielerklassiekers worden in oktober gereden, 75 jaar na het einde van WOII teistert het coronavirus de wereld. Ook onze Westhoek deelt in de klappen. Corona veranderde ons leven. De wereld draaide op 'ralenti' en ons leven werd drastisch overhoop gehaald. Niettegenstaande de wereld bijna stilviel, bleven de hulpverleners van Brandweer en Ambulancedienst Zuid-Ijzer operationeel.

De 53-koppige ploeg liet zich niet afschrikken door de extra risico's van deze pandemie.

In sneltempo werden alle manschappen getraind hoe ze met deze risico's moesten omgaan en zijn alle mogelijke extra beschermingsmiddelen in gebruik genomen.

Dit heeft ervoor gezorgd dat de manschappen zichzelf en de slachtoffers kunnen beschermen tegen het virus. De hulpverleners van post Zuid-IJzer bleven 24/7 operationeel. Alle interventies, zowel voor Brandweer als Ambulance, werden stuk voor stuk uitgevoerd met dezelfde motivatie en accuraatheid als altijd.

Het doel is en blijft de bevolking op de snelste en beste manier te helpen bij een noodsituatie. Corona die o.a. het sociale leven sedert maart stillegde, zorgde er in onze post voor dat de jaarlijkse mei-BBQ niet kon doorgaan, net als het verwelkomen van nieuwe manschappen en het officieel inhuldigen van nieuwe voertuigen. Corona gooide ook ons oefenbeleid danig overhoop.

Met het nieuwe jaar voor de deur kan ook onze traditionele kalenderverkoop niet doorgaan.

We kozen ervoor om niet van deur tot deur te gaan en ondertussen is dit zelfs niet meer aan de orde. Maar we willen jullie wel graag een minikalender aanbieden met enkele sfeerbeelden van onze post.

Wie onze post financieel wenst te steunen, kan dit digitaal. Meer info hierover vind je op de meegeleverde minikalender.

We willen jullie alvast hartelijk bedanken voor jullie ondersteuning.

TE KOOP:

Traagdraaiende Storkpomp merk OSNA met horizontaal vat van 200 liter. In perfecte staat.
Weinig gebruikt en lekvrij.
Prijs overeen te komen.
Tel 057 33 22 67 bij Ludo Joye

Kerstknutselpakketten

Gezinsbond biedt knutselpakketten aan, zo kunnen we ons huis verder kerstklaar maken. Door dit samen met de kinderen te doen maken we er meteen ook een leuke vakantieactiviteit van. Pakketten zijn te bestellen t.e.m. 10 december via: https///roesbruggeharinge.gezinsbond.be/activiteiten/kerst-je-kot-knutselpakketten
Kostprijs: € 5 (leden) - € 6,5 (niet-leden)
Elk pakket bevat:

- 6 knutselwerkjes met alles wat je nodig hebt + stappenplan voor mama/papa om de kinderen te begeleiden.
- Beperkt materiaal van thuis nodig (schaar/lijm/stiften/…)
- Meer info via de website
- Betalen doe je na een bevestigingsmail met de nodige gegevens. De knutselpakketten kunnen vanaf 15 december afgehaald worden bij Elektro Cappoen, Prof. Rubbrechtstraat 12.

We wensen jullie alvast veel knutselplezier!

EXTRA

Versier zeker ook je raam of voordeur zodat de mensen op kerstspeurtocht kunnen gaan tijdens de vakantie. Win een leuke prijs! Maak een foto van je knutselwerkjes of tijdens het knutselen en plaats deze op onze facebookpagina https://www.facebook.com/GezinsbondBeverenHaringeRoesbrugge (foto's van 20 december tot 4 januari).
Trekking op Driekoningen. PS: de kinderfilm gaat niet door deze vakantie
PPS: betaal je lidgeld zo snel mogelijk. Wie betaalt voor 1 januari krijgt van ons een leuke verrassing.

Zoekertje naar namen

In het novembernummer deden we een oproep naar de namen van de koetsiers die de jonge burgemeester d'Udekem d'Acoz rondreden tijdens zijn inhuldiging in 1960 te Proven. Heel wat lezers herkenden op de foto de Vleterense burgemeester René De Meester en zijn paardenknecht van toen, Jules Boutten. Een grote merci voor alle tips en hopelijk mogen we in de toekomst nog op jullie herinneringen en uitstekend geheugen rekenen. Een deel van de foto's die hier gepubliceerd worden, komen immers binnenkort op de website westhoekverbeeldt.be.
Het is de bedoeling dat we daar bij elke foto zoveel mogelijk info plakken. Zo houden we het verleden van onze regio en zijn bevolking verder in leven.

COIFFURE
NANCY
DAMES • HEREN
KINDEREN
OPEN VAN
DINSDAG T.E.M. ZATERDAG
ST. JAN-TER-BIEZEN 6
WATOU • 057 21 49 47

Volksvreugdwinterwandeling

In deze barre tijden wou K.H. De Volksvreugd Proven dringend opnieuw muziek bij de mensen brengen. Geen concert, geen kerstmarkt, geen stapoptreden mogelijk. Dus staken ze binnen de concertwerkgroep de creatieve koppen samen en bedachten ze een prachtig concept: de Volksvreugdwinterwandeling. Tijdens de wandeling in en rond Proven kun je - met je bubbel - genieten van sfeervolle (kerst)muziek. Die wordt uiteraard niet live gebracht, maar kun je op je smartphone of tablet beluisteren én bekijken. Daarvoor hoef je enkel een QR-code te scannen op bepaalde plaatsen gelegen op je wandelroute. De wandeling van om en bij de 4 km start en eindigt op het Provenplein bij het lokaal van De Volksvreugd. Daar is plaats om auto's en fietsen te stallen. Met de wegbeschrijving, die je in de lokale handelszaken vindt, stap je door Proven en een tiental keer merk je een QR-code op die je verbindt met hartverwarmende muziek, gebracht door Volksvreugdmuzikanten van alle leeftijden. Niet enkel muzikale gezinnen, maar ook een heus kwintet koperblazers en een opa met z'n kleinzoon brengen je in muzikale kerstsferen. Een ideale activiteit om met je bubbel te beleven. Een combinatie van sport, muziek en gezelligheid op coronaveilige manier in de buitenlucht. Je kiest zelf het moment waarop je de wandeling wil doen nl. tussen zaterdag 19 december en zondag 3 januari. Wil je hierbij een hapje en een drankje meenemen, dan kan dat perfect. Wie houdt van sfeer en gezelligheid mag deze Volksvreugdwinterwandeling niet missen! Volg het evenement op facebook.com/Volksvreugd.

Brouwerij & mouterij Feys-Callewaert

Brouwerij Feys, VVIA en de toekomst van ons Industrieel Erfgoed

We benadrukten te weinig dat de Mouterij- Brouwerij Feys-Callewaert naast een prachtig gebouw deel uitmaakt van de gekrompen verzameling behouden Industrieel Erfgoed dat onze regio rijk is.

De Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie VVIA vzw liet enige tijd geleden haar oog vallen op onze site en op de regio. VVIA is de oudste vereniging voor industriële archeologie in België en tevens de oudste lokale organisatie in Europa. De vernieuwde energie en creativiteit binnen de Beheerraad van de VZW zorgen voor meer inzet en nog sterker engagement voor studie, behoud en ontsluiting van ons industrieel en technisch erfgoed.
Sedert 1978 onafhankelijk en kritisch-opbouwend op de bres voor ons industrieel erfgoed: met uw lidmaatschapsbijdrage ontvang je het tijdschrift ERFGOED en steun je trouwens de werking. Zie www.industrieelerfgoed.be

Jongeren zetten zich - te weinig - in voor industrieel en technisch erfgoed. Dat is een prijs waard. Daarom organiseert VVIA nu de 'Jongerenprijs Industrieel Erfgoed Vlaanderen 2021'.

In de meeste Europese landen zijn jongeren nauwer betrokken bij behoud en ontsluiting van industrieel erfgoed, vaak als uitvloeisel van projecten in scholen en jeugdorganisaties of projecten die peilen naar de geschiedenis en achtergronden van hun gemeente of regio.
In Vlaanderen blijkt het voor industrieel en technisch erfgoed geïnteresseerd publiek eerder oud (+ 50) dan jong te zijn. De betrokkenheid van jongeren (-25) is erg laag.
Er lopen in scholen en bij jongerenorganisaties projecten die echter weinig bekend zijn en te weinig aandacht krijgen. Er zijn amper stimulansen om dit soort activiteiten van jongeren aan te moedigen.
VVIA vzw is het platform voor vrijwilligers dat de volgende jaren in Vlaanderen het engagement van jongeren wil aanmoedigen en bekendheid wil geven aan wat er reeds gebeurt.
In 2021 zal VVIA voor het eerst een prijs uitreiken voor projecten die betrekking hebben tot industrieel en technisch erfgoed en geschiedenis en die door jongeren gerealiseerd zijn, individueel of in groepsverband (schoolverband, jeugdorganisatie, jeugdclub,...)
Er zijn twee categorieën - voor jongeren van 15 tot 18 jaar, tot en met het laatste jaar van het middelbaar onderwijs - voor jongeren ouder dan 18 jaar en tot 25 jaar.
Het jongerenproject dient uitgevoerd en gerealiseerd te worden voor eind april 2021. De inzendingen en dossiers dienen VVIA uiterlijk op 30 april 2021 te bereiken.
Er wordt per categorie een prijs van € 500 toegekend, aanvullend zal het publiek kunnen stemmen voor een publieksprijs die eveneens € 500 bedraagt. Een shortlist wordt begin juni 2021 bekend gemaakt en het publiek kan stemmen tot en met Open Monumentendag 12 september 2021. Uitreiking van de prijzen in oktober 2021.
Meer informatie vind je op de webpagina http://www.industrieelerfgoed.be/content/vvia-jongerenprijs-industrieel-erfgoed-vlaanderen.

Hendrik Nelde, bezieler Brouwerij Feys en bestuurder VVIA vzw
hendrik@nelde.be, +32 (0)475 24 37 36

We plannen ook graag jou activiteit in ware het buiten, op het water, in het kasteel of in de Brouwerij. Babyborrels, trouwfeesten, fuiven, alles kan. We horen het graag!
www.feysbook.be

VOORWERP

De twee metalen voorwerpen maken deel uit van een handdoekenrek. Zij werden met de twee schroefgedeelten aan de vensterbank of keukenkast vastgemaakt. In de bolle kant ertussen werden er twee houten stokken of volglazen buizen geplaatst. Eventueel nog een stuk karton erover en je had een legplank.

Jan Kestier uit Poperinge wist het voorwerp te raden en mag zijn prijs komen ophalen.

NIEUW VOORWERP

Waartoe diende dit voorwerp?

Oplossing sturen naar Guido Schoonaert,
Bergenstraat 16, 8972 Roesbrugge,
tel. 057 30 15 57 of
info@drukkerijschoonaert.be.
Uit de juiste antwoorden wordt een winnaar getrokken die een prijs ontvangt.

!!! ONLINE !!!

Lees voortaan De IJzerbode ook online op onze website!
www.drukkerijschoonaert.be

Publiciteit voor de streek ?

De IJzerbode wordt in meer dan 3000 huisgezinnen verspreid.
Inlichtingen: 057 30 03 79

BOUWWERKEN
MARIO VANDEWIELE BVBA
T 0475 68 50 59

GESPECIALISEERD IN:
■ WONINGBOUW ■ VERBOUWINGEN
■ PROFESSIONEEL AANBRENGEN
VAN ISOLATIE ■ RUIME ERVARING MET
LAGE ENERGIEWONINGEN ■ OPRITTEN EN
TERRASSEN ■ VLOEREN- EN WANDTEGELS
■ KLEINSCHALIGE AFVALWATERZUIVERING

MARIO VANDEWIELE BV
ROESBRUGGESTRAAT 62
8691 BEVEREN-AAN-DE-IJZER

INFO@BOUWWERKENVANDEWIELE.BE
WWW.BOUWWERKENVANDEWIELE.BE

KORTING 50-PLUSSERS
MET WAARBORG
TANDLABO RAHEEN
GEBROKEN GEBIT ?
KLAAR TERWIJL U WACHT !
Duinkerkestraat 107 - POPERINGE
Gsm 0475 86 84 24
Open: iedere werkdag - Afhaaldienst mogelijk

Traiteur B.E.L. biedt tijdens de feestdagen weer heel wat lekkers aan.
Traiteur B.E.L.
Zin in een Kerst- of Nieuwjaarsmenu, of liever iets van onze suggesties voor de feestdagen?
Neem dan vlug een kijkje op www.traiteurbel.be/menu.
Vragen of bestellen kan via mail, info@traiteurbel.be of telefonisch 0471 19 30 68
Bestellen voor Kerst kan t.e.m. 20/12, voor Nieuw t.e.m. 27/12.
Hopelijk tot binnenkort! Groetjes Team B.E.L.

DEVER FREDERIK
metaal-, aluminium- en inoxconstructies

0477/85.01.39
fax 057/36.73.37
dever_frederik@hotmail.com
Apolloniadreef 4, 8978 Watou

NO TIME TO WASTE
FORMULES
PAPIER & KARTON
GEMENGD AFVALVERKOOP GRONDSTOFFEN
AFVAL VERWERKING
CONTAINERS & AFVALINZAMELING
Bestel vandaag uw rolcontainer 057 33 77 07

131396M103440
VULSTEKE & VERBEKE
Groot-Brittaniëlaan 5 - 8970 Poperinge
057 33 77 07 - *www.vulsteke-verbeke.be*

Het Dagboek van een dorpspastoor "Liber Memorialis" (6)

GUSTAAF GODERIS - pastoor Sint-Bavo Watou - 1896-1932

De afgelopen jaren heb ik het ruim 400 pagina's tellende handschrift van het Liber Memorialis van de Sint-Bavoparochie omgezet in een leesbare tekst. De oude dialectwoorden en de Latijnse woorden heb ik zoveel mogelijk bewaard, maar geduid waar nodig. De komende maanden krijgt u hieruit een selectie te lezen, waar mogelijk met illustraties. Veel leesplezier!

Jan Daschot

4 april 1897: Passiezondag, eerste communie der kinderen. De zaterdag voor passiezondag wordt door de eerste communicanten een gezongen mis gevraagd ter ere van God de H. Geest, de eerste communicanten komen ten offer. 's Namiddags worden de laatste oefeningen gedaan en de laatste onderrichtingen gegeven. De kinderen kiezen hun uur die zij op de biddag zullen onderhouden in het aanbidden van het H. Sacrament. Hun namen worden ook opgenomen in het genootschap van de zoeten naam Jezus. Rozenkrans - wekelijkse kruisweg - zij leren tot de communiebank gaan, hem verlaten, nutten met een niet geconsacreerde specie, gaan de laatste keer te biecht, komen schoen, muts of hoed halen. Op passiezondag, een kwart voor de zeven, vergaderen de kinderen in 't klooster van St.-Joseph. Zij worden van daar plechtig ingehaald met kruis, kandelaar, wierook en gewijd water, onder 't zingen van de veni-creator. Zo haast zij hun plaats hebben ingenomen begint de solemnele mis voor de parochianen. Kort sermoen na het evangelie van de communiebank. Aan de offerande komen de kinderen ten offer en achter hen 't meeste getal der vaders en moeders. Kort voor de communie leest een der meisjes een gebed waarin een gevoel voor liefde en verlangen wordt uitgedrukt. Mijnheer kapelaan geeft 't teken aan de kinderen om tot de communiebank te naderen en tot hun plaats terug te keren. Na de mis lees ik met de kinderen vijf onze vaders en vijf weesgegroeten om de aflaat te verdienen en ik wakker ze aan om aantijds in hoogmis en vespers tegenwoordig te zijn om weerdiglijk hun plicht van dankbaarheid te vervullen. Ik verzoek de knechten om niet voor geld te spelen omdat zulk spel gevaarlijk is dat allen op hun weldoeners peizen. Tussen vespers en lof worden de kinderen naar de doopvont geleid om de beloften des doopsels te vernieuwen. Eén der knechten leest luid de vernieuwing der beloften. Daarna naderen al de kinderen tot de vont, antwoorden op de drie vragen, verzaakt gij de duivel… de werken … de pomperijen des duivels, kussen de vont en volgen de suisse die ze voor 't beeld van O.L. Vrouw leidt. Een der meisjes leest voor O.L. Vrouw de toewijding der eerste communicanten aan de H. Maagd en gaan hun plaats weer innemen om 't lof bij te wonen. Na het lof deel ik aan de communiebank een herinnering aan de eerste communie. Ik vermaan tenslotte dat geen een kind mag afwezig zijn morgen in de mis van dankbaarheid. **5 april 1897:** De maandag volgende op de eerste communie wordt een mis van dankbaarheid gezongen ter ere van de H. Drievuldigheid. Die mis wordt gewoonlijk gevraagd en betaald door een der bijzonderste ouders der eerste communicanten. 't Is een loffelijk gebruik dat enige bemiddelde ouders de andere kinderen ter maaltijd nodigen. **15 april 1897:** Witte donderdag, na de dienst worden de altaren ontbloot en de celebrant wast de ontblote steen van het altaar met een gewijde palmtak, gedoopt in wijwater. **18 april 1897:** Pasen, wij horen biecht van 's morgens 5 u. tot 9.30 u. 's Namiddags brengen de vier missedienders mij elk een groot ganzenei, zeggende dat het hier alzoo altijd de gewoonte is. **25 april 1897:** zondag, beloken Pasen. Na de vespers kwam een knecht van het college mij de tijding brengen dat Mgr. Waffelaert, bisschop van Brugge, morgen zou komen noenmalen in de pastorie. **26 april 1897:** Mgr. kwam inderdaad in 't gezelschap van mijnheer de principaal Vervaecke en de student Waffelaert, zoon van de generaal, de broer van de bisschop in de hogeschool van Leuven. Mgr. kwam te voet langs de binnenweg tot aan de Wulfhulle, dan tot bij de kapel op 't einde der dreef van Cortewylle. Na een vriendelijke onderhandeling keerde zijne hoogweerdigheid rond 16 u. langs de binnenweg (musschenest = verdwenen wijk tussen de Kapelle en Watou) te voet naar Poperinge terug. **mei 1897:** de meikermis begint zondag 3 mei of de naaste zondag achter de 3de mei. Dit jaar op zondag 9 mei. De zondag voor de kermis sermoen in beide missen over de misbruiken van de kermis, bijzonderlijk over de dansvergaderingen. De zondag van de kermis predik ik op dezelfde stof in de hoogmis; na de hoogmis processie buiten rond het kerkhof. **10 mei 1897:** De maandag van meikermis feest van de H. Kindsheid. De kinderen vergaderen in de scholen, korte tijd voor 10 u. De trommel en vaandel gaan voorop: de kinderen nemen plaats op de stoelen te voren gesteld in de middenbeuk. Te 10 u. mis met sermoen, door een vreemde predikant, gevraagd en betaald door de kapelaan. Na de mis worden de kinderen processiegewijs rond het kerkhof geleid met vaandel, trommel en beeld van 't kind Jezus. Na de processie geeft de bestuurder de pauselijke zegen aan de kinderen. Gedurende de mis doet de celebrant geen offerande maar de omhaling gedurende de mis geschiedt ten voordele der H. Kindsheid. In 't jaargetijde voor de parochianen kan geen mis gezongen worden omdat mijnheer Daubresse, pastoor van Sint-Jan-ter-Biezen, vergeten heeft dat hij uitgenodigd was en aanvaard had om te komen mis doen. Gedurende de kermisdagen hebben een 8-tal herbergiers het dansen in hun herbergen toegelaten. **19 mei 1897:** Begraving met burgerdienst van Marie-Theresia Caulier, zuster der twee burgers die op het kasteel wonen. Volgens de gewoonte deden de jonge dochters een omhaling om een gezongen mis op te dragen voor de overledene jonge dochter en stuurden ook hun vraag tot de twee overlevende broers. Zij weigerden, zeggende: "wij zouden liever ons geld geven aan de armen dan aan de pastoor". Er werd een gelezen mis gevraagd. Wordt vervolgd

Achiel Swaels, de 'Suisse' of de kerkbaljuw van Watou in 1951

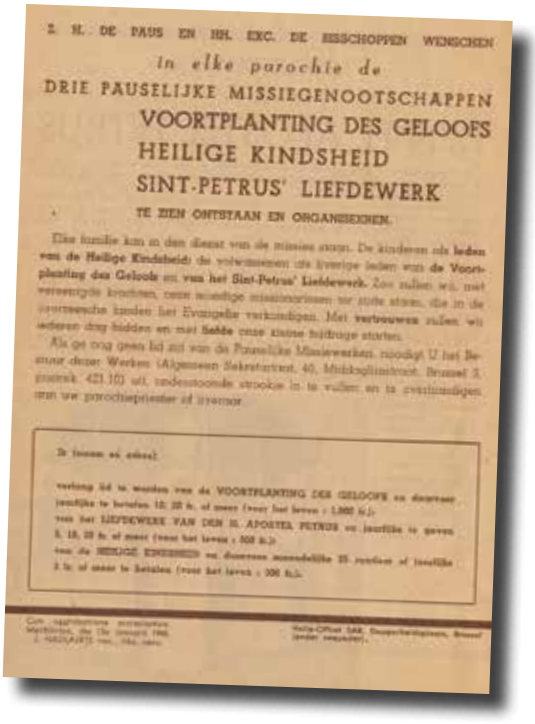

Z. H. DE PAUS EN HH. EXC. DE BISSCHOPPEN WENSCHEN

In elke parochie de

DRIE PAUSELIJKE MISSIEGENOOTSCHAPPEN

VOORTPLANTING DES GELOOFS

HEILIGE KINDSHEID

SINT-PETRUS' LIEFDEWERK

TE ZIEN ONTSTAAN EN ORGANISEEREN.

Brochure over de H. Kindsheid uit 1945

ecolis

ZONNEPANELEN VAN DE TOEKOMST

Bisol Supreme, Europese topmodules met een **Opbrengstgarantie van 100%**
Uniek in zijn soort. De **beste zonnepanelen** momenteel op de markt!

- ✓ Geen Degradatie,
- ✓ Geen PID, LID of andere ID's,
- ✓ 100% Oerdegelijk!

LG NeON, Transparante zonnepanelen met **Dubbelzijdige werking**
Benut de zon optimaal. Zowel **voor- als achterzijde** produceren energie!

- ✓ Ideaal op platte daken,
- ✓ Als omheining mogelijk,
- ✓ Gewasbescherming tegen hagel,

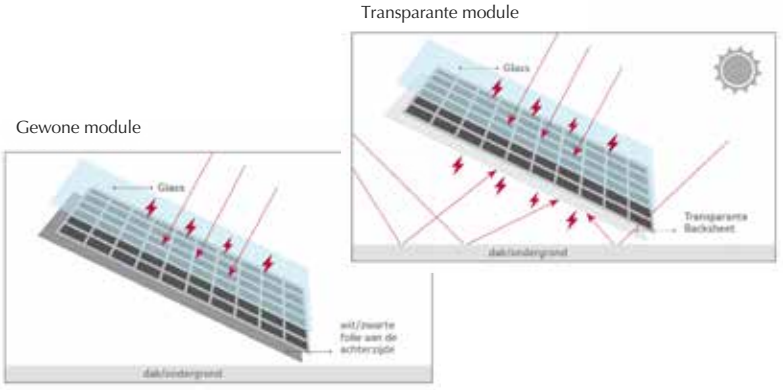

Contacteer ons

Jochen Debaenst
Westsluisstraat 15
BE 8691 STAVELE

info@ecolis.be
0494 48 21 74

Fertrade
Faire prijs voor oude metalen

Oud ijzer en metalen

Frankie Lelieur-Gesquière
Abeelseweg 99a, 8970 Poperinge
Tél. 0479 88 55 55

PARTICULIEREN - BEDRIJVEN - LANDBOUWERS

Voor informatie over de prijs en onze service kunt u ons steeds bereiken op
0479 88 55 55 of via e-mail **frankie@fertrade.be**

Als je het wenst plaatsen wij
een container voor metalen
op je bedrijf of bij je thuis.

Contante betaling.

Openingsuren:
maandag tot vrijdag van 13.00 tot 17.45 u.
zaterdag van 8.30 tot 11.45 u.
en ook op afspraak

IJZER - KOPER - ALUMINIUM - ZINK - LOOD - INOX - GEEL KOPER - ELEKTRISCHE KABELS - EN ANDERE

MENSEN VAN BIJ ONS

- **Jacques Schoonaert,** echtgenoot van Annie Brissinck, geboren te Roesbrugge-Haringe op 30 mei 1946 en op 3 november 2020 op 74-jarige leeftijd overleden. Hij werd in De Panne begraven. Zijn ouders waren Georges en Godelieve Schoonaert, schilder te Roesbrugge.
- **Micheline Beddeleeuw,** echtgenote van Leon Van Insberge, geboren te Poperinge op 19 oktober 1932 en op 7 november 2020 op 88-jarige leeftijd in het Jan Yperman Ziekenhuis te Ieper overleden. Er werd in intieme kring van haar afscheid genomen.
- **Willy Rousseeuw,** echtgenoot van Laura Deloz, geboren te Leisele op 28 april 1933 en op 8 november 2020 op 87-jarige leeftijd te Ieper overleden. Er werd in intieme kring van hem afscheid genomen.
- **Regina Debyser,** weduwe van Marcel Verstraeten, geboren te Poperinge op 13 juli 1924 en op 12 november 2020 op 96-jarige leeftijd in het WZC Benaya te Oostvleteren overleden. Er werd in intieme kring van haar afscheid genomen. Haar grote passie was kantklossen.
- **Henri Baelde,** echtgenoot van Jeannine Desodt, geboren te Krombeke op 31 mei 1940 en op 13 november 2020 op 80-jarige leeftijd te Krombeke overleden. Er werd in intieme kring van haar afscheid genomen.
- **Wouter Droesbeke,** echtgenoot van Krista Borra, geboren te Aalst op 10 oktober 1966 en op 15 november 2020 op 54-jarige leeftijd te Proven overleden. Er werd in intieme kring van hem afscheid genomen.
- **Monique Wolters,** echtgenote van Frans Boussemaere, geboren te Krombeke op 29 april 1938 en op 21 november 2020 op 82-jarige leeftijd te Poperinge overleden. Er werd in intieme kring van haar afscheid genomen.
- **Jeanne Deheegher,** weduwe van Petrus Dever, geboren te Watou op 20 februari 1930 en op 23 november 2020 op 90-jarige leeftijd in het Jan Yperman Ziekenhuis te Ieper overleden. Er werd in intieme kring van haar afscheid genomen.
- **Madeleine Vanpeteghem,** weduwe van Adrien Quaghebeur, geboren te Poperinge op 25 mei 1930 en op 26 november 2020 op 90-jarige leeftijd in het WZC OLV Gasthuis te Poperinge overleden. Er werd in intieme kring van hem afscheid genomen.
- **Gilbert Recour,** echtgenoot van Leen Verhulst, geboren te Roesbrugge-Haringe op 9 april 1939 en op 27 november 2020 op 81-jarige leeftijd te Kortrijk overleden. De afscheidsviering had in familiekring plaats. Gilbert was de broer van † Roger, Agnes, † Martha, Paula, Hubert, Etienne en Paul Recour.
- **Gerard Peperstraete,** weduwnaar van Magda Van Eecke, geboren te Poperinge op 4 juni 1933 en op 29 november 2020 op 87-jarige leeftijd in het WZC OLV Gasthuis te Poperinge overleden. Er werd in intieme kring van hem afscheid genomen.
- **Simonne Deturck,** weduwe van Cesar Vangheluwe, geboren te Poperinge op 19 mei 1931 en op 2 december 2020 op 89-jarige leeftijd in het WZC OLV Gashtuis te Poperinge overleden. Er werd in intieme kring van haar afscheid genomen. Simonne was de uitbaatster van het café "Boerenhol".
- **Eline Verdonck,** dochter van Frank en Sibylle Verdonck-Berquin, geboren te Poperinge op 25 juni 1988 en op 25 november 2020 op 32-jarige leeftijd te Gent overleden. Er werd in intieme kring van haar afscheid genomen.

!!! BELANGRIJK !!!

De IJzerbode december
verschijnt dinsdag 19 januari 2021

Artikels en publiciteit inleveren ten laatste op maandag 4 januari 2021.

GARAGECAPPOEN

Prof. O. Rubbrechtstraat 32 - ROESBRUGGE
Tel. 057 30 03 59 - www.garagecappoen.be

Nieuwe en tweedehandse auto's
Depannagediensten
Alle carrosseriewerken • schilderen

KWINTEZENSIA

Wegens de coronamaatregelen worden de activiteiten aangepast. Geen voetreflex meer, maar wel:

Zelfzorg en cadeautjes!
Etherische oliën, verstuivers, lichaamsverzorgingsproducten, sjaals, oorbellen, cadeaubon

(afhalen, aan huis of per post)

www.kwintezensia.be
Facebook: Kwintezensia
Info: 0470 13 81 10

D'ABEELESTATIE

HENGELSPORT

ALLES VOOR TUIN EN DIER

HOUTPELLETS, BRANDHOUT EN KOLEN

Abelestationsstraat 34
8970 ABELE-Poperinge
Tel. 057 33 62 49
abeelestatie@telenet.be
www.abeelestatie.be

Stijlvolle eindejaarsgeschenken

Drankapparaat
AA01-C2-BRASS
AARKE
199,99

KI5KSB4026EPP / KI5KSM156VGEPP
KITCHENAID

Personenweegschaal
ME40520
MEDISANA
19,99

BRSES9030
BRAUN

Dinner 4 all
PR104040
PRINCESS
139,99

Multi Cooker
PR163030
PRINCESS
84,99

CB100228GR
COMBEKK

Broodrooster
KRKH682D10
KRUPS
59,99

Waterkoker
KRBW552D10
KRUPS
59,99

Koffiezet met thermos
ROCT381810
ROWENTA
89,99

Citruspers
Met professionele pershendel. Uiterst stil in gebruik
SO921.56
SOLIS
119,99

Koffiezet Smart'n Light
TECM600810
TEFAL
59,99

Toaster Smart'n Light
TETT640810
TEFAL
49,99

Waterkoker Smart'n Light
5 temperatuurkeuzes, ideaal voor verschillende soorten thee
TEKO850810
TEFAL
74,99

Coffee & Breakfast

16

ELEKTRO CAPPOEN NV

Prof. O. Rubbrechtstraat 12
8972 Roesbrugge-Haringe
Tel. 057 30 05 94
info@elektrocappoen.be
www.elektrocappoen.be

Wij aanvaarden ecocheques

Eco pass

AL WEERSKANTEN VAN DE SCHREVE

't Uutkommentieden, in 't beten kappen, hadde Dreten Deruytter van Krombeke ze drie doagen moeten goan doen in 't Kleen Kasteeltje in Brussel. Wos ie noa 't konzul gewist, lik dan ze vroeger zein. En ezo kreeg ie een ende loater de moare dat ie doags achter Ollerzielen binnen moste.

En doa zag Dreten schriklik tegen op. Pertang; lik dat ie chanse hadde! Ie gienk nie verre vliegen. Tusschen de dunekeuns in Lombardsiede. En dus gienk ie dikkers noar huus kunnen kommen. Wuk da j' op je buuk koste schrieven o je noa Duutsland vloog, noa Soest, Kassel, Ludenscheid, of wuvver Belgische kazerns zien d' er doa nog ol? Moar eerst most ie voe z'n opleidieng een moand noar Etterbeek, bie Brussel.

'n Oavond tevoren hadde moeder Marcella Drees' valieze ol gemakt, mi ves oendergoed, vuuf poare koesen, een doziene neusdoeken en een bitje sneukelbucht. 't Zoe vaneigens gin moeder zien o ze doa nie op gepeisd hadde. Suurtoe da Dreten neur eersten wos die soldoat moste zien. En dat 't zuk een zoetemoendje wos!

"Volla si, joengen, je paksje is greed. 't Doe me piene an 't erte da 'k je moeten loaten goan, moa 't is gin oentkommen an, en 't is tied nu voe te goan. Vroag nog een kruusje an pa, en stel het wel!"

"Seent j' en bewoart je!" zei pa. En 't wos ol.

"En verzichtig zien hé, joengen!" zei ma. *"Oltied gewillig doen wuk dan ze zeggen of commanderen. Zwicht je van slichte moaten, goa nie mei op café voe grote pienten te drienken, lopt zeker nooit noa de wuven, en goat de zundag moa noa de messe, lik dan me 't joen geleerd hen."*

"Ja, ma! Dag pa. Toet ziens. En goa j' osjeblief nie vergeten te zeggen tegen Fiel dat 'n goed voe me duven moe zorgen? En dat 'n z' ollezsins zeker op tied ves woater gift?"

's Anderdags ol kregen ze een tillefong. Dree stelde het goed en wos ol etwieën tegengekommen van de streke, etwien van 't Joenkershove, en ze giengen zieder een bitje thope bluven.

De twidden dag ol kregen de bleutjes dril. Van een sergeant die nog in Korea gevochten hadde. Een zot van een vint, mi een groten, rosten moestas. In zién ogen kosten de nieuweliengen nieten goed doen. Z' hadden num ter plekke kunnen nereschieten. Zo kwoad woaren ze! Mi ol ze roare klaps! *"Rapper! Kop omhoog, borst vooruit!"* riep 'n ossan, *"denk aan uw zuster!" "Amai, da's anderen parlee of thuus!"* peiste Dree. *"Moste moeder dát horen!"*

Diezelfsten twidden dag, 's achternoens, kregen ze twee euren an een stik theorie over de mitrailleur. Ja, zieët dat 'n oorloge ommekeer uutbrak! Ze mosten ogliek greed zien!

Achter die lesse vroeg de sergeant wieën dat er op een muziekinstrument koste spelen. Achter dan d' er ol verschillige nulderen hand opgestoken hadden, stak Dree de zienen oek op.

"Jij daar achteraan, ja jij, waarop kun jij spelen?"

"Op m'n poot, sergeant!"

"Drie dagen corvee!!" Waf, waf, waf! *"Of heb je liever cachot?"*

"Holaba", peiste Dreten,*"'t is beter van hier t' horen, te zien, en… te zwiegen, suurtoe!"*

SCHREVELYNCK

Nadruk verboden

Opmaak en druk: Drukkerij Schoonaert BV, Roesbrugge